

Tisková zpráva STEM/MARK, kontakt: Zuzana Rabochová, rabochova@stemmark.cz, tel.: 731 081 390

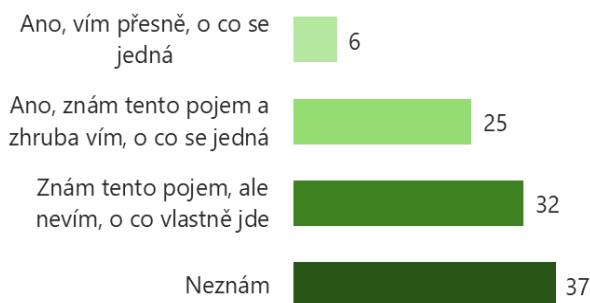
V Praze, 06.3.2024

Istanbulskou úmluvu by lidé schválili, o čem přesně je, ale většina neví

V Senátu České republiky sice tzv. Istanbulskou úmluvu senátoři neschválili, podle šetření výzkumné agentury STEM/MARK by ale většina lidí byla pro její realizaci, a to i přesto, že přesně neví, o čem Istanbulská úmluva pojednává. Průzkum proběhl mezi obyvateli ČR ve věku 18 let a více a ukázal, že 3/4 internetové populace souhlasí s tím, aby tato úmluva týkající se prevence a ochrany genderově podmíněného násilí v ČR platila.

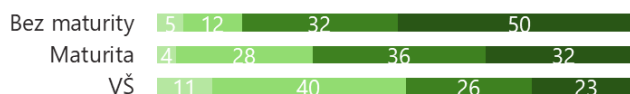
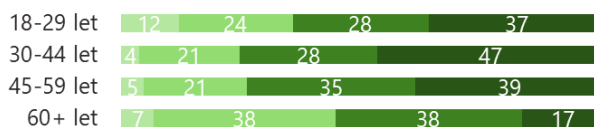
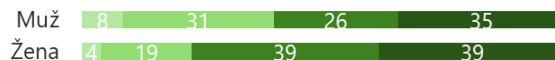
Říká Vám něco pojem „Istanbulská úmluva“?

Zdroj: STEM/MARK; všichni respondenti, n=506 [údaje v %]

Říká Vám něco pojem „Istanbulská úmluva“?

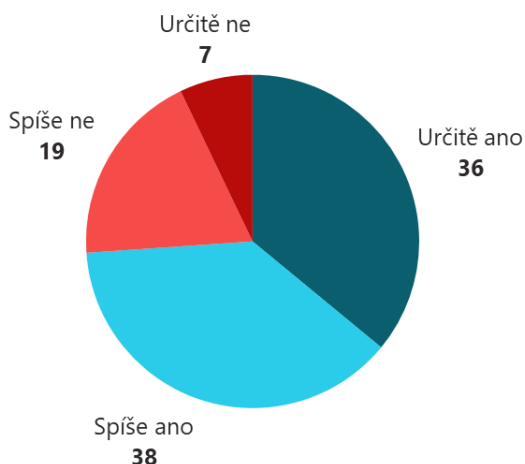
- Ano, vím přesně, o co se jedná
- Ano, znám tento pojem a zhruba vím, o co se jedná
- Znám tento pojem, ale nevím, o co vlastně jde
- Neznám

Zdroj: STEM/MARK; všichni respondenti, n=506 [údaje v %]

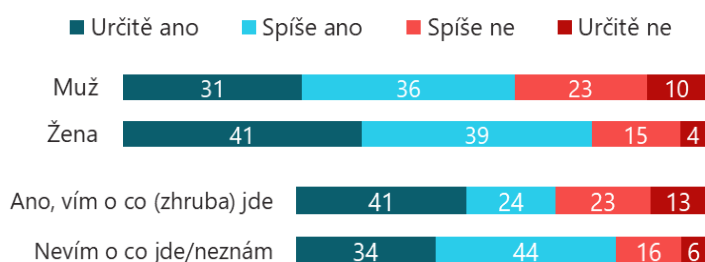
Pojem „Istanbulská úmluva“ více znají muži a vysokoškolsky vzdělaní lidé. Stejně tak lidé nad 60 let mají větší představu o tom, co se v ní řeší. Většinu ale tento pojem vůbec nic neříká, a to ji Česká republika podepsala již v roce 2016. Pouze 6 % internetové populace přesně ví, o čem Istanbulská úmluva je. „Pro vysvětlení byla tedy v rámci výzkumu uvedena definice této úmluvy a až následně byly lidem položeny otázky směřované na jejich názory a postoje týkající se této problematiky“, komentuje Zuzana Rabochová z agentury STEM/MARK.

Jste Vy osobně pro, aby Istanbulská úmluva platila a byla realizována v ČR?

Zdroj: STEM/MARK; všichni respondenti, n=506 [údaje v %]

Jste Vy osobně pro, aby Istanbulská úmluva platila a byla realizována v ČR?

Zdroj: STEM/MARK; všichni respondenti, n=506 [údaje v %]

Přestože muži zpočátku více věděli, co se pod pojmem „Istanbulská úmluva“ skrývá, jsou to ženy, které se po jeho vysvětlení přiklání k tomu, aby úmluva v ČR platila. Příznivci této úmluvy jsou také častěji lidé s celkově pozitivním přístupem k EU. Pro ratifikaci jsou ale také více ti, kteří před přečtením definice vůbec nevěděli, co Istanbulská úmluva zahrnuje. „Lidé tak mohli dát na svůj prvotní dojem, který byl očividně pozitivní“, komentuje Zuzana Rabochová ze STEM/MARK.

Názor ohledně platnosti Istanbulské úmluvy souvisí i s politickou preferencí. Porovnáme-li hlasování v Senátu z pozice jednotlivých stran, lze najít názorovou shodu s respondenty se stejnou politickou inklinací. Stejně jako v Senátu převládaly hlasy pro platnost Istanbulské úmluvy ze strany Pirátů a STANU, v rámci šetření šlo o převahu hlasů lidí, kteří tyto strany ve volbách volí. Proti úmluvě jsou naopak lidé, kteří se u voleb přiklání k volbě stran SPD, ANO, nebo ČSSD (dnes SOCDEM).

Více než čtvrtina dotázaných, kteří jsou pro realizaci a platnost Istanbulské úmluvy v ČR, považují násilí za nepřijatelné a úmluva podle nich představuje možnost podniknout v tomto směru důležité kroky. Pětina lidí zastává názor, že tuto úmluvu potřebujeme z důvodu ochrany obětí násilí, což je mimo jiné jeden z hlavních bodů Istanbulské úmluvy. Jeden člověk z deseti je pak pro platnost úmluvy proto, aby se celkově zamezilo násilí a aby byli pachatelé této činnosti dostatečně potrestáni. „Podle nich je totiž náš zákon v tomto ohledu nedostatečný“, komentuje Zuzana Rabochová ze STEM/MARK.

Řadě odpůrců, kteří v Senátu hlasovali proti realizaci Istanbulské úmluvy v České republice, vadí, že se v ní pracuje s pojmem gender. Hlavní smysl úmluvy tak nevidí v potírání násilí, ale především v postupném odchylování se od tradičního fungování rodin. V rámci našeho šetření má s rolí genderu v úmluvě problém pouze 5 % z těch, kteří jsou proti jejímu zavedení. Lidé přikládají větší váhu jiným aspektům. Čtvrtina míní, že u nás máme dostatečně dobrou legislativu týkající se násilí,

tudíž Istanbulská úmluva není potřebná. Každý desátý „odpůrce“ pak se zavedením této úmluvy v naší republice nesouhlasí, protože se mu nelíbí zapojení neziskových organizací nebo je toho názoru, že si máme vytvářet svoje vlastní zákony a nepřijímat cizí, které původně nebyly zamýšleny pro náš stát.

Čtvrtina „odpůrců“ pak nemá konkrétní důvod, proč s platností Istanbulské smlouvy nesouhlasí, případně ho nechce sdělit a další desetina svůj negativní postoj přímo odůvodňuje neznalostí problematiky. „Více než třetina odpůrců tedy nechtěla souhlasit s něčím, s čím se setkala teprve v rámci šetření, nebo o tom nezná určité podrobnosti“, komentuje Zuzana Rabochová ze STEM/MARKU.

„Toto šetření představovalo jakousi mini sondu, která ukázala, že by si celkově problematika násilí v ČR zasloužila větší a komplexnější výzkum. Je totiž zřejmé, že si lidé uvědomují závažnost tématu genderově podmíněného násilí a stojí si za tím, že by s tím stát měl něco dělat. Po rychlém seznámení se s hlavními body Istanbulské úmluvy by pro její ratifikaci hlasovala většina. Bylo ale pouze pár jedinců, kteří sami od sebe dokázali popsat, o čem tato úmluva přesně je,“ shrnuje Zuzana Rabochová z agentury STEM/MARK.

Výzkumu agentury STEM/MARK uskutečněného prostřednictvím online dotazování na Českém národním panelu se zúčastnilo 506 osob nad 18 let reprezentující českou internetovou populaci proporčně podle pohlaví, věku, nejvyššího dosaženého vzdělání, kraje a velikosti obce bydliště. Šetření probíhalo v termínu od 12. do 14. února 2024. /zdroj foto: unsplash.com/

Odkaz: <https://stemmark.cz/istanbulskou-umluvuvy-by-lide-schvalili-o-cem-presne-je-ale-vetsina-nevi/>